

Alfik Humanistyczny

10 grudnia 2008

SZPAK - klasa IV szkoły podstawowej

Czas trwania konkursu: 45 minut

Witamy Cię. Do każdego pytania podane są 4 odpowiedzi: A, B, C, D. Jeżeli wśród nich jest poprawna, zaznacz ją na karcie odpowiedzi, jeżeli tak nie jest, zaznacz na karcie odpowiedzi E. Otrzymujesz od nas 30 punktów – tyle ile jest pytań. Za odpowiedź błędną otrzymujesz punkty ujemne równe $\frac{1}{4}$ liczby punktów przewidzianych dla danego pytania. Zapraszamy do konkursu OMNIBUS (25.03.2009). Informacje o konkursach na naszej stronie internetowej www.mat.edu.pl Życzymy przyjemnej pracy. **POWODZENIA !**

Józef Ratajczak *Nad kołyską poety*

Kiedy już księżyc nie płynie po niebie,
Lecz w srebrnej zbroi chodzi –
poeta się rodzi
w tobie, koło ciebie.

Kiedy już łąka nie szumi, lecz z twych objęć
liść się wymyka i naraz przemawia –
poeta się zjawia
koło ciebie, w tobie.

Słońce wtedy jest sterem, wiatr żaglem
i ziemia niczym okręt rusza nagle,
prowadzona przez ciebie, przez poetę
ku portom dalekim – planetom.

Pytania za 3 punkty

1. Tekst Józefa Ratajczaka jest:

- A) wierszem
B) opowiadaniem
C) utworem pisanym prozą
D) tekstem popularnonaukowym

2. Autora powyższego utworu możemy nazwać:

- A) reżyserem
B) scenarzystą
C) poetą
D) dramaturgiem

3. Osoba mówiąca w powyższym utworze (tak zwane „ja” liryczne) to inaczej:

- A) narrator
B) podmiot liryczny
C) bohater
D) autor

4. Odbiorcą tego utworu jest:

- A) konkretna osoba
B) jakiś znany poeta
C) człowiek, który nie lubi czytać
D) każdy, kto chce inaczej spojrzeć na świat

5. Osoba mówiąca w powyższym utworze:

- A) zwraca się bezpośrednio do adresata
B) nie dostrzega swojego adresata
C) jest jedynym adresatem swojej wypowiedzi
D) wie, że adresat nie zrozumie wypowiedzianych słów

6. Osoba mówiąca w przywołanym tekście:

- A) wie o świecie tyle samo co odbiorca
B) wie mniej od odbiorcy
C) wie więcej od adresata
D) nie jest pewna swojej wiedzy

7. Nastrój powyższego utworu możemy określić jako:

- A) żartobliwy
B) refleksyjny
C) smutny
D) tajemniczy

8. W powyższym utworze brak:

- A) refrenu
B) powtórzeń
C) rymów
D) wersów

9. Powyższy utwór charakteryzuje się:

- A) wielością poruszanych problemów
B) występowaniem bohatera zbiorowego
C) wieloznacznością
D) humorem słownym

10. Przesłanie tekstu Józefa Ratajczaka najlepiej wyrażają słowa:

- A) poetą trzeba się urodzić
B) poeci są „dziwni”
C) wszyscy ludzie mają w sobie możliwości stania się artystami
D) żeby być poetą, trzeba wiele podróżować

Pytania za 4 punkty

11. Tytuł powyższego utworu:

A) wskazuje na bohatera B) wyjaśnia sens utworu C) zawiera główne przesłanie utworu D) zmienia sens utworu

12. Poeta, o którym mowa w powyższym tekście:

A) to sam autor B) jest kimś, kogo autor z pewnością zna osobiście
C) może jeszcze nie wiedzieć, że jest twórcą D) jest z pewnością człowiekiem dorosłym

13. W opinii autora tekstu życie poety jest:

A) ciężkie B) niezwykle C) smutne D) pospolite

14. Zgodnie z ideą przywołanego utworu:

A) artystów nikt nie rozumie B) poeci tracą zupełnie kontakt ze światem i ludźmi
C) to artyści sprawiają, że świat jest lepszy i piękniejszy D) artyści nie mają żadnego znaczenia w świecie

15. Zakończenie (ostatnia zwrotka) powyższego utworu:

A) otwiera nową myśl B) ma zaskoczyć czytelnika
C) wyjaśnia sens tytułu D) wyraża refleksję autora na temat roli poety w świecie

16. W tytule powyższego utworu:

A) nie ma czasownika B) jest tylko jeden rzeczownik
C) występują wyłącznie rzeczowniki D) pojawił się jeden czasownik

17. Tyle samo spółgłosek co samogłosek jest w wyrazie:

A) twych B) naraz C) koło D) przez

18. Wyrazem dwusylabowym jest słowo:

A) przemawia B) poetę C) srebrnej D) przez

19. Użyty w tekście wyraz *ku* można zastąpić słowem:

A) przy B) do C) na D) w

20. Czasownikiem w formie nieosobowej jest wyraz:

A) przemawia B) jest C) płynie D) szumi

Pytania za 5 punktów

21. *Księżyc(...) chodzi*. Istotą tego środka poetyckiego jest:

A) nadanie księżycowi cechy istoty żywej B) nadanie księżycowi cechy właściwej wyłącznie człowiekowi
C) przedstawienie ludzkiej cechy pod postacią księżyca D) określenie wyglądu księżyca

22. Wyrazem, w którym akcent nie może przypaść na przedostatnią sylabę jest słowo:

A) naraz B) ziemia C) rusza D) już

23. W zdaniu *Z twych objąć liść się wymyka*:

A) występują trzy rzeczowniki B) brak podmiotu
C) jest jeden czasownik D) występuje podmiot domyślny

24. Przymiotnikiem nie jest wyraz:

A) dalekim B) srebrnej C) nagle D) niezwykłym

25. Rzeczownikiem w celowniku jest wyraz:

A) planetom B) żaglem C) łąka D) niebie

26. Tyle samo spółgłosek co w wyrazie *zbroi* jest w słowie:

A) słońce B) portom C) naraz D) szumi

27. Przez przypadki nie odmienia się wyraz:

A) poetę B) tobie C) słońce D) wtedy

28. W tekście powyższym występuje:

A) dwukropek B) wielokropek C) myślnik D) znak wykrzyknienia

29. Tyle samo głosek co liter znajduje się w wyrazie:

A) rusza B) rodzi C) przez D) planetom

30. Wyrazy *tobie* i *ciebie* łączą to, że:

A) są w tym samym przypadku B) nie odmieniają się przez przypadki
C) oba są różnymi formami wyrazu *ty* D) są rzeczownikami